

FESTIVALOVÝ 8 ZPRAVODAJ

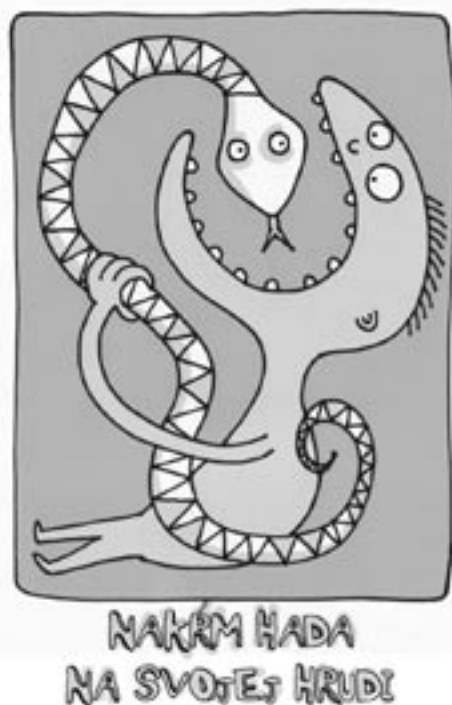
časopis studentů • FF UP Olomouc • FF UK Praha • FF MU Brno • VŠMU Bratislava

ÚT 20. 5. 2008

DEN OSMÝ: DEN ZKOUŠKY

Doufám, že odpočinek, který jsme si na včerejšek naplánovali, nikdo nezanedbal. Již od rána totiž bude důsledně pokoušena vratkost našeho přesvědčení a my tak opět (už to začíná být nesnesitelné) spočineme v nedobrovolné konfrontaci s vlastním svědomím. Hlavní zkoušce bude podrobena schopnost zůstat sebou samým - i ve chvílích, kdy naše hrdla svírají ostré drápy bestiálních lidských šelem, které po dobrovolném odevzdání vlastní individuality promlouvají a konají hlasem svrchovaných institucí. Pokusy zdeformovat naši osobitost a pošlapat poslední zbytky intelektu ale nemusejí být úspěšné. Pokud odmítneme nosit dál břímě vlastní nejistoty a nalezneme odvahu svléknout těsné neopreny ušité z dokola opakovaných existenciálních otázek, můžeme vyhrát. Nebudeme se bránit upřímnému smíchu a vyzrajeme nad depresí, která nás chtěla už definitivně ovládnout. Užijeme si dnešek i navzdory zákeřným našeptávačům, jež si mysleli, že nás mohou dostat svými provokacemi. Ano, vážený Thespide, byl byste bláhový, kdybyste se domníval, že uvěřím vašim falešným pohledům a v zápětí se zhrouťím po vyznání lásky k Titovi. Vaše homosexuální sklony totiž byly patrné hned od prvního večera, kdy jste se snažil vylákat do temných olomouckých uliček všechny muže z naší redakce. My ale táhneme za jeden provaz, takže váš pokus o zničení tohoto Zpravodaje nevyjde. Smiřte se s tím, že bude vycházet až do posledního festivalového dne!

Michaela Stránská

ÚT 20. 5. 2008 PROGRAM

10.00 Konvikt / filmový sál
VŠICHNI DOBRÍ RODÁCI
Československo 1968 / režie Vojtěch Jasný

13.00 Konvikt / divadelní sál
WORK IN REGRESS
Ioana Mona Popovici / ROM
Metaforické představení špičkové rumunské tanečnice inspirované Orwellovou Farmou zvířat.

13.45 Konvikt / filmový sál
NESPATŘENÉ
Česká republika 1997
/ režie Miroslav Janek

15.30 Konvikt / parkán
JIRKA S KOZŮ
PALÁČINKOVÁ PEPINKA
PTÁK OHNIVÁK
KALD DAMU Praha
Pohádkový blok pro nejmenší i největší diváky.

17.00 Konvikt / filmový sál
KAFE A CIGÁRA
USA 2003 / režie Jim Jarmusch

19.00 Konvikt / divadelní sál
Eduard Kudlác
NAKŮRM HADA NA SVOJEJ HRUDI
PART I. STAMINA REPORT
**Phenomenontheatre & Stanica Žilina-
-Záriečie / SK**
Divadelní reflexe excesivního chování lidí na hraně komunikace.

20.30 Konvikt / parkán
STAND'ARTNÍ KABARET I.
Divadlo Vostoš
Premiéra i derniéra otevřeného divadelně-hudebního improvizčního večera ve vysloužilém vojenském stanu S 65.

22.30 Konvikt / nádvoří / koncert
THE BABYZITHERS / AUT
Avantgardní vídeňské jazz-rockové trio, v čele s oceňovaným rakouským skladatelem a osobitým hráčem na citeru.

ZOOM SHERLOCKA THESPIDA

Drahý Watsone,

co se týče počasí a bájného Tita Andronica, nemohu vám poskytnout žádné povzbudivé informace. Bloumal jsem po vlhce lesklých kočičích hlavách, máčen deštěm a zkřehlý lezavým vichrem a stále jsem doufal, že se v povzdálí vyloupne majestátní silueta muže mých snů (věřil byste, že tohle někdy splyne z mých rtů?!). Jediné, nač jsem narazil, byla skupinka psychotiků, která obsadila místní kašnu a proplétajíc se mezi ledovými krystalky si uháněla zánět močových cest. Za normálních okolností bych přivolal rameno spravedlnosti, aby zasáhlo takovému veřejnému pohoršování, ale pak jsem si představil, jak se sám cachťám s římským rekem, a shledal jsem celou záležitost roztomile bláhovou a spontánní. Patrně jsem začal podléhat místní atmosféře a ztrácím ostražitost i chuť potírat zločin.

Rozbujelá kriminalita se teď z Mordivolu, který se zas uložil ke spánku, přesunula do starobylých prostor Konviktu. A tam to na vás dýchne, Watsone. Tajemství zašlých časů, stíny dávno zemřelých mnichů, hladový nářek asketů, kteří zde kdysi obývali nehostinné kobky a jejichž nuzné sténání teď vyluzují povětšinou stejně hladoví studenti. A v těchto chodbách teď víří kulturní ovzduší – já už si skoro říkám, a nemějte mi to za zlé, jestli on za tou zapeklitostí opravdu nějaký zločin stojí. Nezapírám, že zdejší jsou prapodičná cháska, zvlčelá a divoká, ale podléhám stále více jejich věkem neomezené mladické bezprostřednosti a nadšení.

Ostatně musím přiznat, že někteří mladí neznají míru. V dopoledních hodinách jsem byl svědkem bezuzdného řádění nedospělého páru, který projížděl silnicí 66 a zaséval ratolesti smrti s nadšením amatér-

ských pěstitelů. Dřív by mne nezajímalo, jak pohnutý osud mají za sebou a jaká je míra spoluviny společnosti, v níž takové děti dozrávají, ale tentokrát jsem zauvažoval i o zametání před vlastním prahem. Snad kdyby se měli všichni rádi, svět by byl mnohem příjemnější místo k životu a pokuřování z dýmky. Nadál byste se ode mne kdy předtím takového sentimentu? Jak snadno se teď rozněžním! Hrozí nám, Watsone, riziko, že po této zkušenosti budeme muset změnit literární žánr a stát se hrdiny mnohem rudější knihovničky. Vzpomínejte v dobrém a vězte, že největším zločinem by bylo neužívat svého pozemského času k libosti.

Titův a váš (v tomto pořadí, promiňte),

Sherlock Thespis

ŠŠŠŠ...ŠŠŠŠ...ŠŠŠŠ

Temno, mlžný opar, červená a bílá světla v dálce, z chrčícího amplionu se ozývá zapomenutá letní píseň, přicházející muži v montérkách si oblékají reflexní vesty – prostor ztrácí svůj ohraničený význam a rozmělnuje se v atmosféru. Divadelní sál Konviktu se proměňuje ve svět železnice se všemi aluzemi, kontexty a významy, jež tato široká dimenze nese.

Všeobecně známé téma vlaků, s nimiž má každý Čech alespoň minimální osobní zkušenost, se stalo skupině Handa Gote výbornou výchozí platformou pro osobní výpověď. Živá elektronická i instrumentální hudba udává scénické koláži uvolněné (možná až meditativní) tempo. České dráhy také nejsou nastaveny hekticky a čas v jejich organizaci přece nehraje primární roli. Nejvýraznějšími prvky členité scény jsou tři projekční plochy. Video je zde využito jako výtvarný artefakt dokreslující náladu. Na plátně se střídají záběry jízdy vlakem,

metodou pixilace pak detailní fotografie částí vlaků, kolejíšť či interiérů nádraží, ale také autentické části školícího filmu na téma bezpečnost na pracovišti. Video a hudbu (mnohdy produkovanou na vlastnoručně zhotovené nástroje) doplňují civilní výstupy herců respektive performerů.

Tyto scénky mají v projektu Trains funkci „zdivadelňovacího“ prvku. Objeví se dokonce loutková pasáž, ta je ovšem znovu podpořena médiem videa a nabývá tak jinou perspektivu. Pasáže, ve kterých se střídají tři protagonisté, nejsou nijak nadřazeny zbývajícími složkám. Na klasicky vnímané herectví v tomto případě zapomeňme. Jejich projev není nijak stylizovaný, je strohý bez sebemenšího náznaku komediantské exprese, a přesto můžeme mluvit o grotesce. Komické je zapojování japonských motivů a jakoby nezaujatého projevu. Klasická polední přestávka se v pojetí Handa Gote může proměnit

v čajový obřad, kde více než herci situaci rozehrává pískající konvice či model vláčku s nákladem vonných tyčinek. Do nostalgické všeprostopující atmosféry se vkrádají motivy nadrealismu – není to jen divákův dojem, vlaky jsou explicitně se sny a jejich výklady propojovány.

Kdo se rozhodne s projektem Trains dorazit až do cílové stanice, bude na závěr požehnan zjevivším se Duchem železnice (nápadně připomínající pověstné „koloťuky“). Trains není o narativním příběhu, ale o subjektivních pocitech a zkušenostech každého diváka a koneckonců i vystupujících. Tato inscenace, ačkoli alternativní a na několika hranách najednou balancující, je vůči publiku velmi vstřícná a dává tak každému možnost nasednout a nechat se unášet zvuky, obrazy a mikrosituacemi, i když to v celku může působit, jako že si dospělí kluci vlastně jen hrají s vláčky.

-ova-

Vlaky jsou jen taková zástěrka

S Tomášem Procházkou - režisérem, hercem, loutkářem a hudebníkem o performance, času a houbách.

Inscenace Trains je syntézou různých druhů umění a technologie, jak vy sami tuto formu pojmenováváte?

My nevíme přesně, co to je. Je to postdramatické divadlo závisící na obrazech - crossover, syntetické divadlo. Líbí se nám termín „ingeneering theatre“, který používají naši přátelé z Ruska. Vyložene ale nemáme podtitul, kterým bychom říkali:

děláme takové a takové divadlo. Třeba naše ostatní inscenace jsou úplně jiné.

Napadá mě ještě hojně užívané slovo performance. Jak se k tomuto termínu stavíte?

Tady v Čechách se to podle mě používá z nedostatku termínů. Ten anglický výraz sám o sobě přece vyjadřuje něco jiného. U nás je performer někdo, kdo dělá na jevišti něco, co není úplně divadlo. Nebo je to třeba na hraně divadla, což my s oblibou děláme. Výraz performance se dá použít pro snadnější porozumění. Já si myslím,

že je to ale pořád divadlo. Neznamená to však v Čechách převažující formu divadla 19. století. Postdramatické divadlo otevírá různé cesty, mísí se například s médií.

Tato syntéza různých druhů umění vychází už z nestandardních inscenačních postupů...

Každý z nás se zaměřuje na něco jiného. V naší skupině jsou výtvarníci, technologové, hudebníci. Já sám jsem původně loutkoherec a zabývám se i hudbou.

Leitmotivem dnešního představení byly vlaky, jak jste k němu přišli?

Vlaky jsou jen taková zástěrka. Pracujeme totiž dlouhou dobu s časem, s jeho zaznamenáváním, stopami a vůbec s časem jako fenoménem. Zajímají nás otisky, které se ukládají v různých médiích. Prostředí železnice nám přišlo jako dobrý svět pro sbírání, výzkum a zaznamenávání.

Jaká byla geneze inscenace Trains?

Rok a půl jsme chodili s foťáky a kamerami. Fotili jsme všude, i tady v Olomouci. Nasbírali jsme tisíce fotek. Zaznamenávali jsme i různé reálné zvuky a ruchy. Pak jsme to ohromné množství začali přehrabovat a začalo vznikat něco, k čemu se postupně přidávaly akce, které to propojují. Zásadní byl ten počáteční sběr materiálu.

Z jakého důvodu zapojujete do inscenace, kterou jsme viděli, japonské prvky?

V podstatě je to taková legrace. Je v tom trochu groteska a zároveň hra s časem. V Asii je pojetí času naprosto odlišné od evropského. Má jinou rychlost. A proto i my zpomalujeme naše představení těmito citacemi.

Chystáte nějakou podobnou inscenaci?

Teď začínáme pracovat na projektu o houbách. V české společnosti zauímají houby zvláštní místo. Scházíme se s lidmi, kteří se o houby zajímají a shromažďujeme další obrovskou hromadu materiálu. Bude to výtvarné divadlo s podobným tempem jako Trains, jen více o přírodě.

Zuzana Mildeová a Pavla Štorková

Pantoptikum

Pokud se vám dosud při slově pantomima vybavil posmutněle nalíčený pierotek hokající po prosluněném náměstí s rukama před tváří, dávajícími tušit neprostupnou skleněnou bariéru mezi ním a okolním světem, po včerejším představení Teatra Pantomissima musel tento obraz nutně vzít za své.

V divadelním sále je neobvyklá zima. Ať už je to důsledek přehnané klimatizace nebo záměr, chlad společně s temnými podkrovními prostory sálu nenápadně chystá atmosféru nadcházejícímu představení. Diváky, nervózně těkající místností ve snaze ukořistit co nejlepší místo, podkresluje ambientní hudební doprovod. Chvilí poté, co usedne poslední z nich, hudba ztichne a sál zalije nemilosrdná tma. Z temnoty po chvilce vytanou dvě bledé siluety, jedna blíže k publiku, tělo té druhé tone v hloubce mizanscény zborčené a protknuté kulem. Hudební motiv uvede v pohyb asteničtější z nich. Ta trhanými pohyby svého až křečovitě staženého těla po chvíli objevuje nůž a dává poprvé prostor divákovi imaginaci. Když si po chvíli sáhne na oko, někomu se možná vybaví slavná, peristaltikou otřásající scéna z Buñuelova Andaluzského psa a ostat-

ním nejspíš úplně jiný výjev. V momentě očekávaného rozuzlení však etuda plynule přejde v jinou. Jednotlivé obrazy vytvářené sólovými či vzájemnými výstupy obou protagonistů se neustále střídají, pokaždé však vytvářejí obrovskou škálu emocí i možných interpretací.

Princip nedoslovnosti je pro tuto inscenaci charakteristický, naprosto v souladu s tématem smrti, který si pro ni Miřenka Čechová a Radim Vizváry zvolili. Volná inscenační struktura projektu On the Dark Road je založená na řetězcích se výjevech, v nichž si podává ruce groteska s hororem, stejně jako nuancovaná řeč těla s expresivní mimikou a krása s nechtutností. To vše se odehrává na téměř holé scéně. Tu tvoří pouze tři hrazdy a na nich několik loutek, které spolu s poctivým flákem syrového masa, zde nikoliv prvoplánovým katalyzátorem kontroverze, ale účelným symbolem s proměnnou sémantikou, slouží místy jako rekvizity.

Zásadním stavebním prvkem inscenace je světlo. Úspěšné osvětlování obou protagonistů bodovými reflektory, místy opatřenými barevným filtrem, vytváří minimálními prostředky na jevišti esteticky velmi působivé, neokoukané obrazy, chvílemi

odkazující až někam k temným plátnům Hieronyma Bosche. Hlavní účel osvětlení tkví však ve zvýraznění pohybujícího se těla, které je již z principu žánru hlavním pracovním nástrojem herců. Tělesná materie se v jejich podání neustále proměňuje do netušených tvarů, ostré svícení zdůrazňuje každý napnutý sval, což ve výsledku působí velmi syrově, ale naprosto funkčně. Z těl herců se navíc neustále uvolňuje vrstva pudru, která sál zahaluje mystickým oparem. Naprosté zvládnutí gestických, akrobatických i tanečních prvků je při tom naprostou samozřejmostí, stejně jako přesně nadávkované délky jednotlivých výstupů, které se střídají plynule nebo pomocí světelného střihu. Temporytmus představení podpírá pestrý výběr hudby, který vedle sebe neváhá postavit například klavírní preludium a industriál.

Teatro Pantomissimo otevřelo včera na Konviktu divákům makabrozní panoptikum se zcela unikátním geniem loci a důmyslnou prací se světlem. Perfektními hereckými výkony i citlivou režii obohatili škatulku pohybového divadla o velmi specifickou inscenaci.

-HoP-

Hrají, dvojtečka a dvě jména v tomto případě prostě nefunguje.

Rozhovor s členy Theatra Pantomisima Miřenkou Čechovou a Radimem Vizvářym.

Můžete na úvod vysvětlit hlavní rozdíl mezi verbálním a nonverbálním divadlem? Poukazuje váš příklon k nonverbálnímu divadlu spíše k tomu, že se jedná o snažší divadelní druh, nebo ho přijímáte jako výzvu?

R.V.: Rozhodně ho nechápeme jako snažší. Všimněte si, že existuje mnohem více verbálních souborů, více činoherních.

M.Č.: Určitě je rozdíl v práci s výrazovými prostředky. Nonverbální divadlo není tak jasně, srozumitelně čitelné, nejde po narativnosti. Pracuje více s emočním stavem diváka a jeho subjektivním vnímáním - na základě vlastní zkušenosti a představitivosti si v nonverbálním divadle může jednotlivé obrazy interpretovat a nakládat s nimi mnohem svobodněji než v činoherním divadle, kde jsou téma a příběh jasně dané. My využíváme intuici, tělesnost a podvědomí.

Myslíte si, že tyto potenciální překážky a těžkosti mají na svědomí malý počet pantomimických divadel? Co se týče klasické pantomimy, jste v České republice dokonce takto profilovaní jediní. Brání se herci této výzvě nebo se jedná o podcenění diváka?

M.Č.: To ne. Jde o to, že pantomimu nelze dělat bez fyzické přípravy a zvládnutí vlastní tělesnosti, což vyžaduje patřičné školení. Mim musí projít poměrně tvrdým pohybovým tréninkem; fyzicky připravený musí být jako tanečník a zároveň ovládat i činoherní herectví. Jenomže herectví nestaví na slovech, na jednoduchém významu, ale na výrazu, gestu a emoci. Příběh se vypráví skrze tělo.

R.V.: Souborů je málo, protože profese mima, respektive herce fyzického a pohybového divadla, vyžaduje komplexní

a syntetické vzdělání.

Přece tu ale existují katedry alternativního divadla, ateliéry klaunské tvorby - kam se tedy podělí všichni absolventi a lidé takto komplexně připravení?

M.Č.: Já mám alternativu na DAMU také vystudovanou, ale školní příprava a produkce jednoduše nestačí. Pro fyzické divadlo nebo pantomimu je potřeba jít mnohem hlouběji. Naprostou nezbytností se stává každodenní dril a nevím, zda si umíte představit, že by činoherní herec denně čtyři hodiny trénoval...

R.V.: Problém je, že na činohře jsou vychováni pouze interpreti, kdežto my jsme měli to štěstí, že z nás škola (AMU, obor Nonverbální a komediální divadlo) vychovala zároveň i autory. I v tom je komplexnost, že jsme svými tvůrci, představiteli, dramaturgy, produkčními a organizátory.

M.Č.: Hrají, dvojtečka a dvě jména v tomto případě prostě nefunguje.

Kým se vy sami necháváte nejvíce inspirovat? V tuzemském prostoru asi příliš nelovíte.

M.Č.: Hodně pracujeme se surrealistickými obrazy, čerpáme z výtvarného umění, černé absurdní groteskosti. Nevím, jak na vás působilo toto představení, ale pro nás je to skutečně velká groteska, zesměšňující i samotné pojmání tělesnosti a smrti. Byli jsme překvapení, že se moc lidí nesmálo. Možná že byli zaskočení tímto žánrem či formou.

Jaké máte jinak zkušenosti s diváky? Vyjadřujete se nestandardním způsobem a hutnou symbolikou, což klade na vnímatele nemalé požadavky. Hrozí, že pak nepochopí váš příběh.

M.Č.: Jinak to funguje tady a v zahraničí. V zahraničí i běžný divák, žádný divadelník či intelektuál, je mnohem zvyklejší na představení podobného typu, a proto v nich mnohem lépe čte. Když někdo

takový druh divadla vidí poprvé, nejspíš neví, jak si ho vyložit. Ale právě proto je potřeba, aby tu podobné projekty vznikaly a divák si postupně zvykal. Například Teatr Novogo Fronta se tomuto odvětví jako jedno z mála také věnuje. My jdeme trochu jiným směrem, čerpáme hodně z moderní pantomimy, její současné světové podoby, která už opustila klasickou, imaginární a v podstatě banální, pantomimu a vydala se hledat v odlišných žánrech a mimoevropských druzích divadla.

R.V.: Říkáme tomu nová pantomima. Pro rozlišení: ta klasická vychází z tradice komedie dell'arte a rozvíjela se celou romantickou éru. Semínko tradiční pantomimy pak zasadil Etienne Decroux, nejvíce se touto moderní imaginární pantomimou zabýval Marcel Marceau. Díky panu Fialkovi a jeho zájmu o Marceaua vznikla moderní pantomima i u nás. A další lidé pak tvořili buď proto, že se jím inspirovali, nebo se proti němu vyhrzovali. Tím vznikla další vlna, třeba Boleslav Polívka, Ctibor Turba nebo Boris Hybner, kteří do té moderní uhlazenosti přinesli absurditu a grotesknost.

M.Č.: A my zase překračujeme je a snažíme se dodat něco nového.

Závěrem by nás zajímalo, v čem pro vás osobně je největší kouzlo pantomimy.

R.V.: To skoro nejde slovy říct.

M.Č.: Když hraju v činohře, nejsem do toho díla nikdy tak ponořená a odevzdaná. V případě nové pantomimy mě slovo nesvazuje a umožňuje mi přesah zapojením jiných prostředků než racionální řečí.

R.V.: Mě na tom okouzluje, jak dokáže emotivně zasáhnout jednotlivce na jevišti i v hledišti, provázat je společnou energií."

*Za rozhovor děkují
Zuzana Mildeová
a Kateřina Surmanová*

VOSTO5 ROZPAČITĚ

Čtnosti skutečných rytířů jsou v nakousnutém třetím tisíciletí k pohledání. A málem k nenalezení. Nebýt skutečných hrdinů naší milené vlasti. Vosto5 svědkem příchodu Spasitele na Zemi. Doporučují čtyři z pěti členů Ordo Lumen Templi...

Léta Špipáně nula. Léta našeho Páně nedůležitě dopočítávat. Se světem to vypadá bledě, když se lidstvo musí domáhat zašlého panování ve válce s mloky, čolky a jinými obojživelníky. Ale třeba při takové katastrofě nezůstane, v Čechách je totiž zvěstován příchod Spasitele. Ještě od prvního uvedení nevychladlý kus pražské Vosto5 vypráví příběh návratu naděje na svět. Bratrstvo Špialové ruky očekává příchod Špipána.

Hrdiny. Rytíře. K jeho nazemivstoupení musí být dostáno jistým podmínkám. Především přítomnosti světelného Špentagonu, mýtického vejce a Zlatého Médí. Nesmyslné? Věru. Špipán (Tomina Jefábek) je zrozen. Členové řádu si mezi svými každodenními úkoly musí nalézt čas, aby byl On připraven. Bratr Žába (Jura Havelka) brousí brusku, bratr Kláda (Petar Prokop) pěstuje feřichu, bratr Podběl (Hansi Foukal) chytá čolky a bratr Špína (Ondar Cihlář) uklízí v západním křídle. Nesmyslné? Věru. Musí se připravit iniciační obřad Jeho zasvěcení, které je ale zkomplikováno ptačí konferencí. Špipán je přesto zasvěcen (ptačí slet se přesouvá z Blaníku na Říp). K nezapomenutelným

činům ovšem nedochází. Spasitel je zrazen svými nejbližšími a vystupuje z řádu. Nesmyslné? Inscenátoři cíleně vedou příběh přes absurdní peripetie, aby našli paralelu k nedávným (a těžko zapomenutelným) událostem spojených s existencí Danielem Landou opatrovaného řádu rytířů světla – Ordo Lumen Templi. Nechávací diváka porovnat smysluplnost bratrstva Špialové ruky a jejího reálného předobrazu. Co je to Špial? Co je to Ordo Lumen Templi? Záhada zvicí odkazu Jaroslava Foglara. Zarámování příběhu do nevyústění ve zpovědi zhrzeného Mesiasše příznává styčnosť nadsazeného obrazu a reality. Špipán zakládá Bratrstvo Zla-

tého Médě, Dan Landa cosi obdobného. Tím se ale, bohužel, poutavost Špialové ruky takřka vyčerpává. Přes vkusný nadhled jakoby chyběla atmosféra, výpověď. Ústřední téma heroldů dobra je vrstveno v nefungující poloimprovizované situace k výsledku zavánějícím místy až „lido-ovou“ komikou (Špian jako přerostlé dítě) a samoučelností (levné užití vulgarismů), aby z představení zbyla jen „protilandovská“ hříčka (což není nesympatické, ale podtrženo sečteno je toho jaksi málo). Členové bratrstva rozmlouvají speciální výslovností Špialového Š, což jakýmsi způsobem souvisí s podstatou řádu, jehož poznání se ale divákovi nedostane. Záměrem je směšnost spolku ještě zvýraznit, výsledkem je sázka na prostou komiku deformované řeči. Jednotlivé epizodky postrádají vyústění. Některé jsou vykoupeny soubor vlastní pohotovostí, některé ne.

Celkový dojem ze Špialové ruky (i přes diváckou účast ve švech prasklý stan a nekončící ovace) je nejistý, váhavý, jakoby nesešitý pevnou nití. Chybí pevnější výstavba. Dlužno říct, že představení zachraňuje živost a spontánnost projevu a elegantní použití zkratky. Ovšem na soubor formátu Vosto5 protentokrát ticho po pěšině.

-madla-

CLÉO OD 5 DO 7

Francie / režie Agnes Varda / 1961

Zhýčkaná a rozmazlená šantánová zpěvačka Cléo, uvyklá na mondénní pařížské prostředí a na nasládle povrchní mezilidské vztahy, je přinucena přijmout vědomí o své smrtelnosti a pomíjivosti právě v okamžiku, kdy samospasitelnosti svého mládí a fyzické krásy věří nejvíce. Ztráta hezkého obličje a přitazlivé postavy pro ni znamenají totéž co smrt. Jen co vyhlídí krásné, může být podle ní živé. V konfrontaci s podezřením na zhoubný rakovinový nález postupně odhaluje, jak plytkými parametry si svoji existenci vyměřovala. Varda sleduje hrdinku během dvou posledních hodin, které zbývají, než se dozví výsledky vyšetření. V tomto čase Cléo bloumá pařížskými ulicemi a zjitřenými smysly si všímá detailů, jaké by jí běžně unikaly. Tu a tam zaslechne střípek cizího rozhovoru, postojí u obskurní performance pojidání živých žab, všímá si lidských tváří. Ze zdánlivě náhodných výjevů všedního pařížského koloběhu (jejichž náhodnost samozřejmě diriguje pevná režijní vize) krystalizuje momentka dobového ducha francouzské metropole; co Pařížany tížilo, co je zaměstnávalo, co jim připadalo důležité. Ozvou se narážky na válku v Alžírsku, na napjaté sovětsko-americké vztahy, zazní i názory na filozofii a umění, což je ostatně poznávací znamení filmů francouzské nové vlny.

Kateřina Surmanová

Ondřej David AKČNÍ LYRIKA

Pohyb-zvuk-slovo. Tři pojmy vzájemně překrývané a zároveň osvobozované v podání zástupce české alternativní scény Ondřeje Davida.

Počátky pátrání po „souboji těla se slovem“ sahají u tohoto svérázného performerera k roku 1997. Zájem o tuto v českém prostředí takřka neochutnanou sféru scénického vyjádření našel z „bezprostřední reakce na frustraci z divadelní kultury“. Nové možnosti sdělení. Básnictví sebou samým. Autor-performer v jedné osobě podává přesvědčivý obraz lidského těla jako instrumentu. Vyjádření, které se nesoustředí na čistě hlasový či pohybový projev. Snaží se o vzájemný vztah, ovlivnění jednoho druhým a naopak. Řazení slov, zvuků a pohybů do nestandardních souvislostí vytrhává diváka z běžné zkušenosti a otevírá tak možnosti jiného vnímání.

Ondřej David nyní nepravidelně vystupuje na scéně pražského divadla Alfred ve Dvoře a pro letošní rok spolupracuje s projektem Nová síť.

-madla-

4 MĚSÍCE, 3 TÝDNY A 2 DNY

Rumunsko / režie Cristian Mungiu / 2007

Mungiu si za hlavní postavy svého autorského projektu zvolil dvojici mladých žen, spojených přátelstvím a překerní situací jedné z nich, Gabity, která potřebuje odpomoci od nechtěného těhotenství. Totalitní Rumunsko ale ženám neumožňovalo nakládat s životem svých nenarozených dětí podle vlastní vůle – potrat byl ilegální a dal se provést jen v rámci černého trhu a pokoutních praktik. Mungiu takto nastavenou expozicí otevírá velkou otázku, v níž se utkávají právo na svobodnou existenci a právo na život. Druhé hlavní téma filmu spočívá v nevyrovnaném přátelství těhotné a sobecké Gabity s obětavou Otilií. Jak dalece má člověk věnovat sám sebe druhým? Kde je hranice, na níž se pomoc mění v otroctví? Mungiu konfrontuje velkou, státně řízenou diktaturu s menším, ale o nic méně důkladným útlakem na úrovni mezilidských vztahů. V mezní situaci a mezním režimu se vyjevují právě kvality člověka a je vyzývána osobní odvaha každého jednotlivce, odvaha, která musí překročit stín podomácku vedených siláckých řečí nebo prospěchářské letargie.

Kateřina Surmanová

BYTÍ
ČAS

ÚDOLÍ VČEL

Vláčilův snímek Údolí včel se soustředí na zemanského syna Ondřeje, kterého otec poslal vyrůstat do přísného křížáckého řádu kvůli tomu, že se dopustil nevinného vtípku na otcově nové manželce během svatby. Fakt, že syna málem připravil o život, ho stále tíží. Další skvrnu na jeho svědomí tvoří touha po nepřiměřeně mladé ženě. V řádu se dohledu nad spásou Ondřejovy duše ujme rytíř Armin, člověk z hloubi duše zbožný a oddaný řádu. Tradiční křesťanské ctnosti tolerance, milosrdenství a odpuštění mu však zcela chybí. Cítí se být povoláním, aby se nezalekl žádných prostředků při prosazování svojí úzkoprsé pravdy. Přestože Armin ztělesňuje emblematicky zápornou postavu, ani Ondřejovo upnutí se na pudový a materiální svět nevykresluje Vláčil jako jásavě pozitivní schvalování hédonismu. Armin a Ondřej dohromady vytvářejí komplexní pochybení – totální pochyby o duchovní oddanosti a totální přesvědčení o její správnosti.

Kateřina Surmanová

IN-FINITO

Po křehce intimním Unique přichází etablovaná choreografka Věra Ondrašíková s novou taneční inscenací IN-FINITO, která jasně akcentuje současné problémy odcizení a prázdnoty a v níž základním tématem se stává spěch v nejrůznějších podobách.

Když v roce 2002 brněnské HaDivadlo úspěšně nastudovalo a uvedlo drama Urse Widmera Top Dogs, bylo toto dílo přes své nesporné kvality a ocenění běžnému českému divákovi svou obdobně cílenou myšlenkou ještě poněkud vzdálené. Dnes Ondrašíková IN-FINITEM zamířila a trefila do černého. Popisuje svět kolem sebe jako jednu velkou závodní dráhu, kde se poražený stává synonymem pro mrtvý. Není důležité zúčastnit se, ale vyhrát, a vyhrává ten, kdo má novější mobilní telefon a rychlejší internetové připojení. Staví před nás obraz lidí, kteří „... žijí intenzivně okamžikem, který se ale náhle stane přehlčený a nekonečný. Tlak cítí zvnějšku i zevnitř a oni chodí stále na start a jejich běh znovu začíná, dokud je nezastaví jejich profesní nebo osobní konec...“

IN-FINITO vzniklo jako koprodukční projekt taneční katedry HAMU, kde choreografka navštěvuje doktorandské studium, a Divadla Ponec, kde měla inscenace ve dnech 11. a 12. prosince 2007 premiéru.

Změňte ve středu 21. 5. váš skype profil na „nepřítomný“, vypněte mobilní telefon a přijďte v 20:00 odstartovat třem tanečnickům běh na dlouhou trať do Divadla Konvikt.

-katja višinská-

OMAR KA & FULA BAND

Fula Band založil zpěvák a skladatel Omar Ka, jež pochází stejně jako jeho spoluhráči ze senegalského Dakaru. Kapelu dotváří kytaristé Ibrahim N'Diaye a Ibrahim Ka, bubeník El Amine N'Diaye, baskytarista Coly Cisse, perkusionista El Hadji Diallo a klávesista Bachir Dia. V současné době členové Fula Band žijí a působí zejména v Holandsku a ve Francii. Název kapely odvodili od nomádského kmene Fulbů, který obývá subsaharskou oblast západní Afriky a má velkou slovesnou i hudební tradici. Fula Band míchá místní kulturní vlivy s klasickými senegalskými styly mbalax či mandinko, ale i afro-beatem, reggae a funkem. Ke všem hudebním stylům přistupují umělci otevřeně a přidávají vlastní jedinečný výraz. Sami sebe označují za interprety žánru afro-fulani.

Michaela Stránská

ST 21. 5. 2008 PROGRAM

10.00 Konvikt / filmový sál

CLÉO OD 5 DO 7

Francie 1961 / režie Agnes Varda

Dokumentárně laděná esej o relativní struktuře času.

13.00 Konvikt / divadelní sál

AKČNÍ LYRIKA

Ondřej David

Žádná chvilka poezie z televize! Ale pulzující frekvence, která je pořád ve vzduchu. Fyzické básnění.

14.15 Konvikt / filmový sál

4 MĚSÍCE, 3 TÝDNY A 2 DNY

Rumunsko 2007 / režie Cristian Mungiu

Festivalovými cenami ověřený drsný příběh o právu na život a osobní svobodu v podmínkách tvrdé politické diktatury.

16.30 Konvikt / parkán

SVĚTLUŠKY

ŠOTEK A RARÁŠEK

TURJASKA ROZAMUNDA

KALD DAMU Praha

Pohádkový blok pro nejmenší i největší diváky.

18.00 Konvikt / filmový sál

ÚDOLÍ VČEL

Československo 1967 / režie František Vláčil

Formálně vybrané, uhrančivé podobství o nutnosti milosrdenství, aktu odpuštění a touze po nalezení smyslu života.

20.00 Konvikt / divadelní sál

Věra Ondrašíková

IN-FINITO

Spěchejte pomalu a stihnete víc, než jste si dokázali představit!

21.00 Konvikt / parkán

STAND'ARTNÍ KABARET II.

Divadlo Vosto5

Premiéra i derniéra otevřeného divadelně-hudebního improvizčního večera ve vysloužilém vojenském stanu S 65.

22.30 Konvikt / nádvoří / koncert

OMAR KA & FULA BAND / NL / SEN

Mistrná kombinace reggae, funku a afrobeatu s původní africkou hudbou. Svěrázný multižánrový styl, s lehkostí přecházející z divokých rytmů do baladických melodií.